

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **S. T.**, ev. č. X
st. přísl. X,
pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 25. 8. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 25. 8. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o zamítnutí jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žaloba

2. Žalobce namítal, že rozhodnutím žalovaného byl zkrácen na svých právech, neboť žalovaný nesprávně vyhodnotil jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou. V případě žalobce Gruzii za bezpečnou zemi původu považovat nelze.
3. Žalobce dále namítal, že žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a proto výrok o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu nemá oporu ve správním spisu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nepracuje prakticky s žádnými informacemi o zemi původu. Jediným podkladem pro vydání rozhodnutí je hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z listopadu 2020, přičemž žalovaný odkazuje pouze na zcela obecné informace, které nijak nesouvisí s důvody jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Navíc tato zpráva byla vypracována pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí a nikoliv pro účely individuálního posouzení.
4. Žalobce dále uvedl, že svou část důkazního břemene unesl, neboť poskytl žalovanému věrohodnou výpověď. Žalovaný jeho výpověď pak nijak nezpochybňuje. Žalobce dále uvedl, že v průběhu řízení poskytl skutečnosti, které mohou být relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění rozhodnutí chybí skutkové závěry v tom směru, zda se mu mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů. Žalobce totiž uvedl, že si v roce 2020 půjčil od kamaráda 15 000 USD, následně však neměl z čeho dluh splácet a žalobci bylo jeho věřitelem vyhrožováno zabitím.

III. Vyjádření žalovaného

5. Dle vyjádření žalovaného ČR považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu a žalobce se mohl se svými potížemi obrátit na státní orgány v zemi původu. Žalovaný pak považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
7. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
8. Napadené rozhodnutí je založeno na uplatnění § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu, podle nichž se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o

udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

9. Výchozí místa citovaného § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívají na pojmu „bezpečná země původu“ vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) téhož zákona. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se za bezpečnou zemi původu považuje stát, jehož je cizinec státním občanem, (1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (2) který jeho občané neopouští z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, (3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a (4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
10. Obecně se za „bezpečnou zemi původu“ považuje takový stát, jenž dodržuje mezinárodní závazky a v souladu s nimi nepodrobuje své občany takovému zacházení, jež by mohlo být v jiných státech považováno za relevantní pro udělení azylu. Evropská praxe pak presumuje, že občany pocházejících z bezpečných zemí původu nelze bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu – specifickým prvkem uvedené praxe je tedy nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Na druhou stranu však není vyloučeno, aby v azylovém řízení konkrétní osoba prokázala opak, tedy že v jejím případě ze strany domovského státu k porušování mezinárodních azylových zásad dochází.
11. Podle § 2 bodu 7 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.
12. Žalovaný byl proto v přezkoumávané věci pro závěr o zamítnutí žádosti žalobce s ohledem na její zjevnou nedůvodnost povinen dle § 16 odst. 2 zákona o azylu v zásadě toliko prokázat, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k tomu, že však prováděcí vyhláška k zákonu uvedenou zemi výslovně zmiňuje ve svém § 2 bodu 7., byla jeho procesní situace o to jednodušší, že nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl rovnou přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti Gruzie, jako země původu. Žalovaný však přesto nad rámec své činnosti provedl i důkaz aktuální zprávou Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z července 2020 a z ní ověřil, že situace v zemi žalobce nedoznala změn, jež by mohly svědčit o zhoršení situace jejích občanů ve vztahu k azylovému právu. Tím své povinnosti týkající se řádného zjištění skutkového stavu splnil, neboť žalobce není osobou, jež by pocházela z Abcházie nebo Jižní Osetie v Gruzii. Žalobce totiž pobýval ve vesnici Z. které leží v regionu I., a je pod kontrolou centrální vlády. K námitce žalobce ohledně aktuálnosti podkladů rozhodnutí lze uvést, že žalovaný vycházel z relativně aktuálních podkladů, neboť rozhodnutí bylo vydáno dne 25. 8. 2021, přičemž zpráva o zemi původu byla z listopadu 2020. K jeho námitce lze obecně odkázat i na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č.j. 45 Az 21/2016-55 (publikováno pod č.

3714/2018 Sb. NSS) podle něhož zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě faktu od datu vydání takové zprávy. Zastaralá je pak taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím využitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila. To se v posuzovaném případě nestalo a žalobce to ani netvrdil.

13. Jedinou otázkou tedy je, zda žalobce prokázal, že v jeho případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Soud v této souvislosti předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Z obsahu žádosti a pohovoru je zřejmé, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je obava z možného vyhrožování ze strany soukromých osob. Žalobce na začátku března roku 2021 zavinil nehodu, když narazil do jiného auta s mužem. Žalobce byl v bezvědomí odvezen do nemocnice. Do nemocnice za ním přišli policisté s tím, že ten muž je ochrnutý. Příbuzní tohoto muže po žalobci za léčbu a za poškozené auto požadovali 10 000 USD. Žalobce nebyl schopen tuto částku zaplatit. Sdělili žalobci, že mu nedají pokoj, dokud nezaplatí. Žalobci vyhrožovali, že ho fyzicky napadnou a bude pak rovněž ochrnutý. Na nikoho se se žádostí o pomoc neobrátil. Policie by mu nepomohla, neboť to byla jeho vina. V případě návratu se obává o svůj život, že by mu příbuzní toho muže něco udělali. V zemi původu neměl žádné potíže se státními orgány.
14. Žalobcem tvrzený důvod jeho žádosti o azyl tedy spočívá toliko v tom, že mu mělo být v případě návratu vyhrožováno ze strany soukromých osob, tj. příbuzných muže, jehož ochrnutí žalobce způsobil při autonehodě. Žalobce v Gruzii neměl žádné problémy se státními orgány. V posuzované věci je zároveň nesporné, že žalobce se dosud žádného zastání ze strany státních orgánů nedomáhal. Žalobce měl v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí.
15. Soud tedy neshledal, že by z informací sdělených žalobcem v rámci správního řízení plynuly jakékoli objektivní důvody, pro něž by se mohl domnívat, že mu gruzínské státní orgány v jeho případě odmítnou pomoc poskytnout, a pro něž by tedy nebylo možné Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Obavám z takového postupu státních orgánů nenasvědčují ani aktuální zprávy hodnotící situaci v Gruzii obstarané žalovaným. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci a žalovaný řádně odůvodnil svůj závěr, proč je žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zjevně nedůvodná [§ 16 odst. 2 zákona o azylu].

16. Nad rámec výše uvedeného soud doplňuje, že obavy žalobce spadají pod hledání ochrany před útoky soukromých osob. Touto otázkou se již Nejvyšší správní soud mnohokrát ve své judikatuře zabýval. Již v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, publ. pod č. 169/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že obavy žadatele o azyl před vyhrožováním ze strany soukromé osoby nepředstavují bez dalšího důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny. V rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“* V případě tzv. bezpečných zemí původu, v daném případě Gruzie, je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby prokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze, k čemuž v dané věci nedošlo.
17. Soud k věci závěrem uvádí, že NSS soustavně judikuje, že je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je povinen prokázat, že pro něj není země původu bezpečná (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Žalobce pochází z části Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu. Bylo proto jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že je jeho příběh mimořádný a odůvodňuje věcné posouzení žádosti – tedy že mu hrozí větší riziko vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. To se však žalobci nepodařilo. Žalobce tvrdil, že mu nebezpečí hrozí jen od soukromých osob (vyhrožování). Vyhrožování ze strany soukromé osoby však nemůže samo o sobě vést k udělení azylu, tím spíše v situaci, kdy politický a právní systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 - 48). V Gruzii přitom jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu (viz zprávu o zemi původu a například usnesení NSS ze dne 30. 8. 2018, čj. 9 Azs 226/2018 - 27, bod 53, nebo rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2021, čj. 9 Azs 17/2021 - 46, body 26 a 27). Žalobce se tak může domáhat ochrany před příbuznými muže, jehož ochrnutí způsobil při autonehodě, přímo v Gruzii, což neučinil.
18. S ohledem na výše uvedené rovněž nelze dospět k závěru, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a nashromážděných informací.

V. Závěr a náklady řízení

19. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.r.s. zamítl.

20. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. ledna 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce